عدم تصویر ذو الطریق برای هلال

۴۷:۳۹

توضیح بیشتر مسأله خروج قمر مانده است. اینکه در اینجا ذو الطریق نداریم هم مانند. من این را عرض کردم که در مانحن فیه رؤیت نمی‌تواند به یک بُعد و یک فاصله طریق باشد. چرا؟ به‌خاطر اینکه ما چنین فاصله‌ای را نداریم. یک توضیحی را شما فرمودید...

شاگرد: نداریم یعنی واحد نداریم.

استاد: یعنی در هر ماهی باید برای خودش محاسبه شود. محاسبه‌ای هم که به آن نزدیک شویم. دقیق نمی‌توانیم بگوییم. شما فرمودید منافاتی ندارد. فرمایشتان ایدتان هست؟

شاگرد۲: بله

استاد: توضیحی که من دارم در یک کلمه این است: ما ذو الطریقی می‌خواهیم که مانند حد ترخص و فاصله باشد. اگر ذو الطریق زیاد شد، نه زمان، میزانش بود و نه مکان میزانش بود، در هر ماهی فرق می‌کند، در یک ماهی که همان فاصله را با چشم عادی می‌دیدید، در ماه دیگر حتی با تلسکوپ آن فاصله را نمی‌بینید. اینها را عرض کردم روشن هم هست. خب در چنین فضایی عرض من این است که ما ذو الطریق می‌خواهیم، ذو الطریق یک جامع و یک عنوان می‌خواهد. الآن عنوان ذو الطریق ما در اینجا چیست؟ می‌بینیم که رؤیت طریق است، به چه چیزی؟ به بُعد خاص. بُعد یعنی مکان یا زمان؟ باید تعیین کنیم. کدام یک از آن‌ها است؟

شاگرد: مکان.

استاد: مکان خاص؟ خاص یعنی معین ثابتی که می‌گوییم این اندازه است؟

شاگرد: مکان خاصی که این وصف را دارد که با چشم دیده می‌شود.

استاد: ببینید دوباره برگشتید به موضوعیت رؤیت. مکان خاص عنوانش چیست؟ چه مکان خاصی؟ خودتان می‌گویید هر ماه تغییر می‌کند. پس خاص هر شهری است. جامع این‌ها چیست؟ فردا عین هم نیستند.

شاگرد۲: جامعش این است که آن اتحاد خاص به مرحله‌ای می‌رسد که با چشم عادی می‌توان دید.

استاد: تمام شد، برگشتید به دیدن.

شاگرد۲: نه، می‌گوید که دیدن برای احراز آن است و طریق به آن است.

استاد: فرض گرفتیم این بُعدهای خاص، خاص هر ماهی است. ما برای آن ضابطهای نداریم. فی علم الله هست. حال شما میخواهید بگویید این ابتعادهای خاص ذو الطریق هستند. خب چه چیزی جامع آنها است که موضوع حکم شرعی است؟ یا باید بگوییم این ابعاد خاص این طوری هستند که موضوعند.

شاگرد۳: اگر طریقی را برای آن گذاشته باشد کافی است. یعنی حتماً لازم نیست که موضوع را بیان کند. خدا یک طریقی گذاشته که اگر محقق شود، آن موضوعی که میداند هم محقق میشود.

استاد: ببینید برای اینکه روی آن تأمل کنید؛ این اشکال مهم بود. ما علی المبنی منطقهای داریم که این شکلها هست؛ منطقهی وسیعی از زمین چه در لایههای وسط سهمی و چه ابتدای آن، از ابتدا بعد از سه-چهار ساعت آن معیاری که عرض کردم روی فرض اگر تلسکوپ کشف نشده بود هیچ کسی روی کره زمین نمیتوانستند ببینند. اما وقتی تلسکوپ کشف شد، در یک منطقه وسیعی اول جای آن را با تلسکوپ میبینید و بعد با چشم عادی میبینید. در این منطقه ذو الطریق ما چیست؟

شاگرد: اگر موضوع به دست ما نرسیده جواب این سؤالات خیلی سخت نیست.

استاد: جواب سؤالاتی که من میگویم را بدهید.

شاگرد: شارع به ما طریقی داده که با آن طریق علم به تکلیف پیدا میکنیم.

استاد: خب آن طریق چیست؟

شاگرد: همانی که با چشم ببینیم.

استاد: خب حال جواب من را بدهید.

شاگرد: شک در اماره...

استاد: شک که نداریم. بعد از تلسکوپ با چشم میبینیم.

شاگرد۲: قرار شد که تلسکوپ تمرکز در دید بیاورد.

استاد: نه، سؤال من این نیست. ما جایی داریم که اگر تلسکوپ نبود قطعاً احدی نمیدیدی. اگر شما در اینها خدشه کنید من حرفی ندارم. داریم میگوییم اگر بپذیریم. بعضی از مطالب هست که بهعنوان اصل موضوع است. بعداً اصل موضوع را منکر شوید من مشکلی ندارم. تأکید خود من هم هست. اینها وحی منزل نیست. سؤال معلوم باشد. درجاییکه اگر تلسکوپ نبود رؤیت با چشم هم نبود. یعنی آن راهی که شما میگویید خدا قرار داده، در بخشی از کره زمین مشروط به وجود تلسکوپ است. بله، وقتی با تلسکوپ جای آن را دیدید، آن وقت آن را هم میبینید. همانی که شارع فرموده. اما زمانیکه تلسکوپ نیست، هیچ کسی نمیبیند. این سؤال من را جواب بدهید. در این محدوده آن حرف شارع به آن فاصله خاص هست یا نیست؟ این را جواب بدهید.

> 54:06

شاگرد: قطعاً هست.

استاد: پس تمام شد.

شاگرد: این به غلبه است. یعنی خیلی از وقتها وقتی با تلسکوپ دیدند با چشم هم دیدند. خیلی وقتها هم هر چه نگاه کردند آن را ندیدند.

استاد: مشکلی نیست. ما میخواهیم ببینیم ثبوتا چنین جایی در کره زمین داریم یا نداریم؟ یعنی این فرض محالی است یا فرضی است که علی المبنی جلو میرویم؟

شاگرد: طبق مبنای حضرت عالی اگر با تلسکوپ نگاه کردیم و لحظه خروج قمر که هنوز هلال شکل نگرفته و تنها نقاط نورانی دیده میشود، فی علم الله آن نقاط هم در دخول شهر حساب میشود یا فی علم الله باید آن نقاط هم هلال شوند؟

استاد: تا هلال نشود که خروج نمیشود.

بازبینی #1
ایجاد شده 5 ژوئیه 2026 20:00:37 توسط ... .
به روزرسانی شده 5 ژوئیه 2026 20:03:04 توسط ... .